

หัวข้อวิจัย การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเพื่อสร้างบทแสดงพื้นบ้านอีสานเรื่องอุษา-บารส
ชื่อผู้วิจัย นายโมที ศรีแสนรงค์
คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ปีการศึกษา 2549

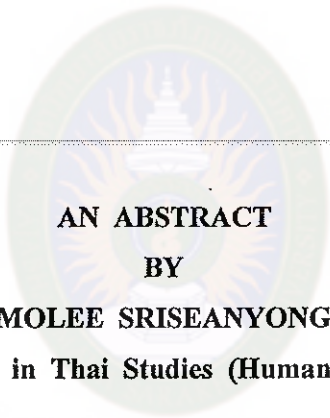
บทคัดย่อ

การแสดงละครพื้นบ้านเป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านที่จะปลูกฝังความคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นให้แก่อนุชนรุ่นหลังนอกเหนือจากความบันเทิงใจ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์วรรณกรรม ฉบับของฤติมน ปรีดีสนิท แล้วสร้างบทแสดง และจัดการแสดงละครพื้นบ้านอีสาน เรื่องอุษา-บารส โดยใช้ภาษาและฉันทลักษณ์ของอีสานแล้ว นำมาแสดงให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ประเมินคุณภาพของบทแสดงและผลการจัดการแสดง เพื่อ ขอเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้กระชับสมจริง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำเสนอผลการวิจัย แบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมพื้นบ้านเรื่องอุษา-บารสนี้มีประวัติความเป็นมาว่า เกิดขึ้น แต่เมื่อไหร่ไม่มีหลักฐานชัดเจนเพียงแต่ทราบว่าเป็นนิทานพื้นบ้านของจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีอยู่ 2 ส่วนวน รูปแบบฉันทลักษณ์แต่เดิมเป็นแบบท้องถิ่นอีสานวิธีการดำเนินเรื่องใช้แบบดำเนินตาม ปฏิทิน ลักษณะตัวละครมีอุปนิสัยคงที่ตลอดทั้งเรื่อง แก่นของเรื่องเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรัก ประเภทรักสามเส้า การจบเรื่องจบด้วยความผิดหวัง หรือแบบโศกนาฏกรรม การสร้างบท การแสดงได้กำหนดฉากและลำดับเหตุการณ์ทั้งหมดไว้ 10 ฉาก การดำเนินเรื่องจะใช้ภาษาถิ่น อีสานทั้งหมด ตัวละครมี 2 ชนิด คือ ตัวละครที่ปรากฏในท้องเรื่อง และสร้างขึ้นใหม่คนตรี ใช้วงดนตรีโปงลางบรรเลงประกอบการแสดง เพลงเป็นกลอนลำมีทั้งลำเพลิน และลำเต้ย การแต่งกายแต่งแบบอีสานประยุกต์ซึ่งสามารถดัดแปลงได้ตามความเหมาะสม ลักษณะการจัด ฉากออกแบบไว้เป็นตัวอย่างมีทั้งหมด 6 ฉาก ซึ่งสามารถดัดแปลงได้ตามความเหมาะสมเช่นกัน

ผลการประเมินผลบทแสดงและการจัดการแสดงละครพื้นบ้านอีสานเรื่องอุษา-บารส นั้นผู้เชี่ยวชาญ ประเมินแล้วได้ค่าคะแนนรวมโดยเฉลี่ยร้อยละ 89.00 เปอร์เซนต์ ซึ่งจัดอยู่ใน เกณฑ์ดี และสามารถนำไปเผยแพร่หรือนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ได้

**A RESEARCH ON
AN ANALYTICAL STUDY OF LITERATURE
FOR CONSTRUCTING ISAN FOLK PERFORMANCE ON USA-BAROT**

**AN ABSTRACT
BY
MOLEE SRISEANYONG
M.A. in Thai Studies (Humanities)**

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**Faculty of Humanities and Social Sciences
Rajabhat Maha Sarakham University**

2006

TITLE An Analytical Study of Literature for Constructing Isan Folk Performance on Usa-Barot
AUTHOR Mr.Molee Srisaenyong
FACULTY Faculty of Humanities and Social Science
INSTITUTE Rajabhat Maha Sarakham University
DATE 2006

ABSTRACT

Folk drama performance is villagers' wisdom which can cultivate good local thoughts, values, and customs and traditions in young people in new generations besides offering entertainments. This research study aims to analyze the literary work in the version by Ruedimon Preedeesanit, to construct a drama, and to present Isan folk drama performance entitled Usa – Barot by using Isan dialect and prosody. Then the drama was performed for experts to examine, evaluate the drama quality and the performance outcomes and to ask for their recommendations. Then the drama was improved to be tightly realistic and more complete. The study results were subsequently presented by means of a descriptive analysis.

The research results revealed the following. This folk literature on Usa – Barot has a very long history. There is no clear evidence to prove when it first occurred. It has been known only that this folk tale of Usa – Baro is the folk tale of Changwat Udon Thani. There are 2 versions of the tale. The original prosody is in local Isan verses. The technique of developing the story used is the developing according to the calendar. The characters have consistent characteristics throughout the story. The theme of the story involves love of three people or triangular relationship. The story ends in despair or tragedy. In constructing drama performance, totally 10 acts and sequence of events were determined. Developing the story is all in the Isan dialect. There are 2 types of characters : characters appearing in the story and newly – created characters. Ponglang Music Band is used for playing in supplement to drama performance. Songs are sung in *klan lam* (Isan verses for singing) : *lam phloen* and *lam toei*. The costumes used are applied Isan costumes which can be adapted as appropriate. Six scene settings are designed as examples which may also be adapted as appropriate.

For the results of evaluating the drama performance and the oresentation of performance of Isan folk drama entitled Usa – Barot as rated by experts, a total mean score was at 89.00 percent, regarded sa being at a good level. It can be disseminated or implemented in learning and teaching at the undergraduate program level.